

SPETS NYTT

**NORSK SPESIALKLUBB FOR
FINSK SPETS OG NORRBOTTEN SPETS**

NR. 1 1989

Som skapt for en nordisk vinter.

Foto: Grete Waltoft

SKRETTINGS TØRRFOR TIL REV OG MINK

Skretttings pelsdyrfør er ekstrudert, d.v.s. føret settes under høyt trykk og temperatur slik at det nærmest eksploderer og cellene i råvarene åpnes. På denne måten økes fordøyeligheten av føret ut over det man ville oppnå ved tradisjonell behandling av råvarene.

Skretttings ekstruderte pelsdyrfør kan du også få kjøpt gjennom våre forhandlere Møllesentralen I/S og B. Brynjulfsen A/S.

Møllesentralen I/S har sitt hovedlager på Sjursøya. Oslo og forhandler Skretttings ekstruderte tørrfør til rev og mink i fylkene Østfold, Vestfold, Buskerud, Akershus, Telemark, Hedmark og Oppland.

B. Brynjulfsen A/S har sitt hovrdkontor i Bergen og forhandler Skretttings ekstruderte tørrfør til rev og mink i Sogn og Fjordane og Hordaland nord for Hardangerfjorden.

B. Brynjulfsen A/S
Hegrenesveien 4A
5000 BERGEN
Tlf: 05-258812

T.Skretting A/S
Havnegaten 6
4300 SANDNES
Tlf: 04-623144

Møllesentralen I/S
Avd. Landbruk:
Sjursøya, Oslo 1
Tlf: 02-671185

Flere og flere hunde-eiere har etterhvert oppdaget at dette også er et førsteklasses hundefør.

Skretting

SPETS NYTT

Medlemsblad for Norsk spesialklubb for
finsk spets og norrbottenspets
Nr. 1 1989.

LEDER

Direktoratet for Naturforvaltning (DN), tok heller ikke denne gang opp rifleforbudet på skogsfugl til høring i forbindelse med fastsetting av jakttidsrammer osv. i neste 3-års periode. Norges Jeger og Fiskeforbund ble da lei seg, for de går nærlig inn for bruk av rifle. Og det er positivt. De fikk imidlertid nok en gang vist sin tannløshet overfor DN.

Men hvorfor er dette rifleforbudet så viktig?

Jo, fordi bruk av rifle er en naturlig del av den jaktformen vi bedriver. I glissent skogsterren og litt ut på høsten kan holdene bli lange.

Rifleforbudet er uhumant! Når gammeltiuren sitter på 35-40 meters hold etter et bra hundearbeid, og du kommer ikke nærmere. Hva da? De fleste vil sjanse på et haglskudd og i de fleste tilfeller vil fuglen fly uoppnåelig langt, med hagl i kroppen. En sittende fugl spesielt tiur er hardskutt når det er snakk om hagle. I det overnevnte tilfelle er det mye bedre (og mer humant) å sende tiuren ned av buska med et rifleskudd.

Argument som; det vil gjøre jakten så effektiv at det vil utrydde skogsfuglen, er hevdet av folk som aldri har prøvd jaktformen. Og som har så liten greie på skogsfuglens biologi at de for sin egen skyld, burde holde kjeft. Hadde skogsfuglen kunne utryddes av menneske, hadde den vært det for lenge siden. I de såkalte "gode gamle dager" (for ca 60 år siden og senere) ble skogsfuglen skutt på våren under spilljakten, snaret i bærssongen, skutt fra tidlig på høsten og utover og den ble jaktet på om vinteren under topjakta. Og bestandene har bestandig svingt. Fra så lite fugl at de trodde den var utryddet til topps da det var fugl overalt, for å si det med jegermessig sleng. Jakta betydder da som nå. Lite for skogsfuglbestanden. I neste leder vil argumentasjonen for bruk av rifle fortsette. Motargumenter taes i mot med takk, da undertegnende hittils ikke har lykkes å finne noen.

NSFN

Formann: Vidar Svartjernet,
2254 LUNDERSETER. Tlf 066-29132

Klubbens adresse:
Sekretær, Laila Sønsterud,
2250 ROVERUD. Tlf 066-26458

Kasserer: Eskil Lorentzen,
1890 RAKKESTAD. Tlf 09 226133

Medlemskap inngåes ved å betale kr 150. -(familiemedlem 75,-) på postgirokonto 4338133, adresse Eskil Lorentzen, 1890 RAKKESTAD.

Klubbemblem (brodert stoffmerke) kjøpes ved å betale kr 50.- på samme postg.konto.

SPETS NYTT
utgis av redaksjonskomiteen i
NSFN

Redaktør: Dagh Bakka

Bladets adresse:
D.Bakka, Evenstad Skogskole,
2475 OPPHUS.

INNHOLD

Leder

Rabies situasjonen i Finland.

Nytt fra veterinærene

Medlemsliste

Finnmark og finsk spets

Mitt hundeliv

RABIES SITUASJONEN I FINLAND

Av Dagh Bakka

Som de fleste sikkert husker,brøt det ut rabies i Finland i fjor. Spets Nytt skrev om det i nr.2,1988.

Nordmenn og svensker kan i realiteten ikke lenger dra til Finland for å delta på jaktprøver,hundeutstillinger eller kjøpe seg en valp.Finland kunne heller ikke delta i landskampen som ble avviklet i Sverige i høst.

Forutenom alt dette triste,lurer en ennå større fare i buskene.Kan rabies spre seg til Sverige og Norge? Mange tror at det ikke er til å unngå på sikt.

Det er derfor av stor interesse å følge med i hva som skjer i Finland i forbindelse med denne fryktede sykdommen.

Bengt Westerling,Helsingfors,som leder rabieskampanjen i Finland,sier bla.a. dette i Svensk Jakt nr.1,1989:

Hittils er det konstatert 59 tilfeller av rabies.42 av disse var mårhunder,ni rever,fire katter og en hund.De konstaterete rabiestilfellene finnes innen et 20.000 kvadratkilometer stort område rundt Kymmenes elv (ved Finskebukta).En bred sone langs den russiske grensen er så vidt man vet ennå helt smittefri.Dette tyder på at viruset har blitt båret inn av et rovdyr - hvorfor ikke ulv,mener Bengt Westerling - over kystisen i indre delen av Finskebukta.

Bekjempingen foregår ved at finske jegere har gjennomført to store såkalte utglissnings kampanjer på marklevende rovdyr.50.000 rovdyr av fremmed opprinnelse mårhund og mink,ble fanget,og også 6000 rever,5000 grevlinger og et uregnetlig stort antall små rovdyr som snømus,røyskatt og mår.

En annen del av bekjempingen er massevaksinering av disse marklevende rovdyr. Millioner av fabrikkfremstilte lokkebiter med innbakte vaksine-kapsler er spredt ut ved hjelp av 700 jegere,og det er også benyttet fly på de mest utilgjengelige områdene.

Antijakt holdninger som de fleste land i Norden er kjent med,er i ferd med å forsvinne i Finland.Uten hjelp av jegere kunne ikke kampanjene gjennomføres, sier Bengt Westerling.

10 regler om føring av hund

1. Hunden spiser for å dekke sitt energibehov. Dersom føret er riktig sammensatt med hensyn til de næringsstoffer hunden trenger, skal det *ikke* tilsettes ytterligere mineraler og vitaminer som benmel og tran.
2. De fleste tørrfôr som er i handelen i dag kalles helfôr eller fullfôr og inneholder de næringsstoffer hunden trenger i riktig forhold.
Da det ikke finnes et offentlig kontrollorgan for hundefôr i Norge, må vi støre på at produsenten holder hva han lover i henhold til varefakta.
3. En valp eller unghund har behov for dobbelt så mye proteiner, mineraler og vitaminer per kg. kroppsvekt som en utvokst hund. Den har også behov for dobbelt så mye energi. Den spiser derfor dobbelt så mye, – og får dermed riktige mengder av alle næringsstoff når føret er riktig sammensatt. Valpen skal derfor *ikke* ha tilskudd dersom den føres med et helfôr.
Sterk proteinfôring fremmer veksthastigheten og bør unngås hos hurtigvoksende hunder.
4. Forskning viser at overskudd av kalsium i føret i vekstperioden fører til et svakere skjelett. Forekomst av brusklosning (osteochondrose) og uheldige beinstillinger var mye større blant hunder som fikk kalsiumoverskudd enn blant kontrollhunder.
5. Kalsium binder sink i tarmen. Sinkmangel fører til hudlidelser. For mye kalsium kan derfor føre til hudforandringer.
6. Da fett harskner ved lagring inneholder de fleste tørrfôr lite fett. Det kan derfor i en del tilfeller være aktuelt å gi et fettilskudd, f.eks. 1–2 t.s. matolje daglig.
7. Dersom det kreves harde fysiske anstrengelser, jakt og trekk arbeid etc., er det nødvendig med økt energitilførsel. Proteiner (kjøtt og fisk) og fett er de beste energikildene til hund, og dette bør derfor tilsettes først.
8. Fører du med både kommersielt fremstilt helfôr og hjemmekomponert fôr, er det nødvendig med et mindre mineral- og vitamintilskudd.
10. Reglene ovenfor gjelder friske hunder. Enkelte hunder synes å tåle en type før bedre enn en annen type. Fordøyeligheten, d.v.s. evnen til å suge opp og å nyttiggjøre seg fôrstoffene kan variere. Det kan derfor være nødvendig å forsøke seg fram.
Har hunden fordøyelsesproblemer, kontakt dyrlegen.

Jorunn Grøndalen, 1988

Veterinærer autorisert som atteststedere for arvelige øyelideler

Niels Høgaard Andersen
Skien Dyreklinikk
Strømdalsjordet 6
3700 SKIEN
Tlf. (035) 38 111

Ellen Bjerkås
Dyrehospitalet
Brynsveien 98
1352 KOLSÅS
Tlf. (02) 13 52 63

Magne Haaland
Veterinærkontoret Tu
4340 BRYNE
Tlf. (04) 48 11 11

Jon Snøfugl
Heimdal Dyreklinikk
Brøttemsvn. 51
7080 HEIMDAL
Tlf. (07) 88 77 30

Torill Bergsjø
Oslo Dyreklinikk
Ensjøveien 14
0655 OSLO 6
Tlf. (02) 68 35 00

Ellen Doubloug
Groruddalen Dyreklinikk
Fossumveien 200
0988 OSLO 9
Tlf. (02) 10 60 81

Kjell Kongsgen
Tranberglia 26
2800 GJØVIK
Tlf. (061) 73 471

Anders Strand
Setra vei 20
0390 OSLO 3
Tlf. (02) 14 52 55

Trond Bergsjø
Oslo Dyreklinikk
Ensjøveien 14
0655 OSLO 6
Tlf. (02) 68 35 00

Petter Heim
Oslo Dyreklinikk
Ensjøveien 14
0655 OSLO 6
Tlf. (02) 68 35 00

Edvard Smith
Dyrehospitalet
Brynsveien 98
1352 KOLSÅS
Tlf. (02) 13 52 63

Harald Vileid
Vileids dyreklinikk
Hystadveien 3
3200 SANDEFJORD
Tlf. (034) 66 113

MEDLEMSLISTE PR. 1. FEBRUAR 1989

Aaland Bjørn, 2266 Arneberg
Aalberg Knut Erik, Moskog, 2280 Gjesåsen
Aaseth Aasmund, 2264 Grinder
Aarstad Odd Arne, 2252 Hokråsen
Addé Gunhild, Elvestia 13, 8660 Olderskog
Addé terje, Sulerudveien, 1914 Ytre Enebakk
Aftret Reidar, Jonsborgvn. 3, 7563 Malvik
Akselsen Tor, Yven Gård, 1720 Greåker
Andreassen Knut, 2937 Begna
Andrá Morten, Furutun, 2340 Løten
Arvasli Paulus, 7884 Sørli
Askvik Rune, Rausjøgrenda, 1404 Siggerud
Aspholt Line, 3528 Hedalen
Aurland Øistein, Kildeallen 6, 2450 Rena
Bakka Birger og Dagh, 2826 Snertingdal
Bakken Jan Erik, Follevell, 2150 Arnes
Bakken Stian, 2220 Abogen
Berg Ronald, 2190 Disenå
Berg Tommy, Nystuvn. 8, 2230 Skotterud
Berge Harald, Øver Buer, 1913 Dalefjerdingen
Berget Arild, 2430 Jordet
Bjurstrøm Bengt, jagra 3676, S-78200 Malung, Sverige
Bjørvik S. og Storstein E., 7096 Kvål
Bjørkeholen Benkt, Rute 1000, 2450 Rena
Bjørndahl Lisbeth, 2762 Røykenvik
Bjørngaard Ståle, 7520 Hegra
Blomli Edith, 7300 Orkanger
Braaten Pål, Harkerudveien, 1925 Blaker
Braateng Arnstein, Skolegt. 7, 7800 Namsos
Brennoddens Kåre, Tårnbvyn. 5, 2013 Skjetten
Bruåsdal Aud, 5470 Rosendal
Bødtker Arne Sejerstedt, Setravn. 18, 0390 Oslo 3
Collanus Taisto og Inkeri, SF-47830 Hasula, Finland
Dahlø Trond Olav, 2977 Øye
Dal Geir, Tangen, 1914 Ytre Enebakk
Dalen Bjørn Vidar, Skraperud, 3510 Sokna
Dalen Kjell Magne, Seljord, 3840 Seljord
Dammen Hans og Anne Marie, 2133 Gardvik
Eggum Sven Otto, Tomteråsen, 2150 Arnes
Eikenes Ole Gunnar, 3273 Steinsholt
Einang Geir, 2966 Slidre
Elseth Ann Carnarius, Agronomvn. 11 B, 1187 Oslo 11
Engen Werner, Bergvn. 25, 1890 Rakkestad
Fjeldskogen Ronny, 2232 Tobøl
Fjellheim Harald, 2056 Algarheim
Fjørstad Kjell, 7760 Snåsa
Fors Roland, Annundshøg, S-72596 Vesterås, Sverige
Gifstad Arvid, Sverresgt. 19, 7800 Namsos
Gjerdbakken André, Egge, 3400 Lier
Gran Leif Arne, Ask Gård, 1482 Nittedal
Gruehaugen Monica, Øvre Hagavei, 2150 Arnes
Grønstad Terje, Slåtten, 2340 Løten
Hagelid Kjell, Skrivelv. 43, 2200 Kongsvinger
Hagen Erling, 3550 Gol
Halvorsen Arnfinn, 1940 Bjørkelangen
Hampu Vaimo, Bangdalen, 7820 Spillum
Hansen Bjørn og Jorid, Haug, 7650 Verdal
Hansen Ingmar, Amalie Skramsvæi, 2400 Elverum
Hansen Turid, Stiklestad, 7650 Verdal
Haraldsen Erik, Haavenga, 3600 Kongsberg
Harboe Hildegunn, Indre Lima, 4330 Algård
Hauge Sylvelin og Regine, Sagstadvn. 25, 5215 Lysekloster
Hauge Tormod, 2436 Våler i Solør

Hegg Jan Christian, Grevlingvn. 2, 2400 Elverum
Heggedal Svein, 1954 Setskog
Heglum Sturla, 7865 Øysletta
Hermanster Terje, Granli, 1870 Ørje
Hermanster Tormod, 1870 Ørje
Herset Per, Rute 975, 2400 Elverum
Holm Vilhelm, Krogsrud, 2080 Eidsvoll
Humstad Jan, 7170 Afjord
Høgenes Kjell Erik, 1950 Rømskog
Jamtveit Randi Fosso, 3692 Sauland
Jensen Kjell H., Sanner, 1878 Hærland
Johansen Bjørn Egil, Rørvik-Arnevik, 4920 Staubø
Johnsen Morgan, Blåbærsvingen 7, 3900 Porsgrunn
Jonsson Nils, Pl. 1115, S-68060 Sysslbäck, Sverige
Jule Magne, 2435 Braskereidfoss
Jørgensen Jan Ole, 3510 Sokna
Kamperud Jens Petter, Mork, 1925 Blaker
Kapla Ulf, Pl 510, S-68051 Støllet, Sverige
Katrud Trond, Uransveien 104, 3055 Krokstadelva
Kjølberg Finn Arne, Sydengen 12, 1674 Vesterøy
Kleven Jan E. Hostveit, 3640 Skollenberg
Knutsen Even og Kvennejorde Rita, Kautokeinovn. 6, 9730 Karasjok
Kolbu Henrik, Østsinni, 2870 Dokka
Kolbu Kåre, 2884 Aust-Torpa
Kolstad Ole Jørgen, Bergsjø, 1970 Hemnes i Høland
Kolstad Ove R. 7733 Namdalsei
Korsmo Egil, Dalssvingen 23 A, 1285 Oslo 12
Koskinen Terttu, Myråsen Handelstomten, S-53392 Lundsbrunn, Sverige
Kristiansen Erik, 3550 Gol
Kristiansen Jan Egil og Aud, 2210 Granli
Kristiansen Odd R., Gaupevn. 5, 1914 Ytre Enebakk
Kristiansen Per U., Norddalen, 2093 Feiring
Krogh Hans Kristian, 1970 Hemnes i Høland
Kvernvik Stein, Valhall, 3370 Vikersund
Langbråten Svein H. Svuľrya, 2256 Grue-Finnskog
Lantto Gabriella, Vevelstadåsen 39, 1408 Vevelstad
Lie Oddvar, Thorvald Erichsensv. 5, 7020 Trondheim
Lorentsen Roy, 8910 Skillebotn
Lorentzen Eskil, Klofsrud, 1890 Rakkestad
Lybæk Bjørn, Linåkervn 23, 1930 Aurskog
Løberg T. og Ole P. Smørgård, Veimester Kroghsgt. 4 B, 7015 Trondheim
Løvås Arne, Liavn. 85, 2420 Trysil
Markkanen Raimo, Louhikkotie 16, Sf- 00776 Helsinki, Finland
Martinsen Arne H. og Mona, 2120 sagstua
Martinsen Harald, Finstadlia 183, 1475 Finnstadjordet
Michaelsen Håkon, Even Olstadsv. 2, 2340 Løten
Midtskogen Gerd Paula, 2500 Tynset
Mona Birger, 7760 Snåsa
Møller Olav, Volden, 7700 Steinkjer
Nilsen Roy, Nedre Frydendal 34, 1370 Asker
Nilsen Tor Bjarne, Moltebergvn. 11, 1700 Sarpsborg
Nilsson Sture, Pl. 207, S-88051 Rossøn, Sverige
Norderud Ivar, Sørkedalen, 0759 Oslo 7
Norstrøm Gunnar, 1928 Haga
Nygård Tor, 2150 Arnes
Nyhus Knut H., Damtjernvn. 2400 Elverum
Nysæter Martin, Aurlia, 6230 Sykkylven
Nølkeby Tone, Linjevn. 70 C, 1087 Oslo 10
Nøstberg Asbjørn, 7563 Malvik
Odden Tore, 3840 Seljord
Olsen Ole Johnny, 2250 Roverud
Olsson Svante, Postboks 3, S-79090 Särna, Sverige
Plassen Geir, Hunnshovdet 5, 2800 Gjøvik
Raae Jan, 2762 Røykenvik
Ranum Harald, 2960 Røn
Rasch-Nilsen Bjørnar, Langmyrvn. 21, 7112 Hasselvika
Risbergsæter, Johnny, 2266 Arneberg

Roaldkvam Anders, Innbjoa, 5584 Bjoa
Rotegård Wenche F. Tunhovd, 3540 Nesbyen
Rye Ola, 7070 Bosberg
Røed Janche, 2436 Våler i Solør
Røen Kari Tranum, Frydenlund 63 D, 3200 Sandefjord
Rønning Ove, Vesleheimen, 7563 Malvik
Rønning Terje, 1930 Aurskog
Rønningen Sven Arne, Munkerudåsen 1, 1165 Oslo 11
Sagbakken Ulf, 2233 Vestmarka
Sandvoll Turid, 2324 Vang på Hedmark
Sivertsen Tore, Postboks 116, 8610 Grubhei
Skavern Magne, 7093 Hovin
Sklett Kjell, 7872 Bergsmo
Skogen Kristian, 2870 Dokka
Skåren Sigurd, 8940 Terråk
Sleperud Vidar, 3523 Ringelia
Snarholt Alf, 1970 Hemnes i Høland
Solbrekken Jan, Tolerudvn. 30, 3030 Drammen
Stamnes Jon og Ingfrid, c/o Gunnar Tingstad, 7600 Levanger
Sundby Henry, 1970 Hemnes i Høland
Sundkøien Bengt, Skotterudberget 17, 2230 Skotterud
Sundvik Per Helge, 7884 Sørli
Svarttjernet Vidar og Anne, 2254 Lundersæter
Sæthre Liv og Jan, Klemmetsmovn. 21, 7300 Orkanger
Sønsterud Armand og Laila, 2250 Roverud
Sørhaug Jon Arve, 1940 Bjørkelangen
Thalerud Bjørn Gunnar, Klfte Foss, 3370 Vikersund
Thorsen Arne, Mælagt. 5, 3670 Notodden
Torgersen Sven Runar, Alvvn. 2, 3360 Geithus
Tørmoen Asgeir, 2260 Kirkenær
Veddegjerde Atle, H. Svartesgt. 14, 3190 Horten
Vesterbukt Rune, 8690 Hattfjelldal
Vipsjø Lars, Kvarnagården, S-51200 Svensljunga, Sverige
Waltoft Grete, Øvre Buer, 1913 Dalefjerdingen
Wangen Gulbrand, 1873 Børresrud
Westby Thorbjørn, Jølsenvn. 9, 2000 Lillestrøm
Wester Arne, 2280 Gjesåsen
Wiklund Jon Arne, Kløvervn. 48, 7650 Verdal
Wilhelmsen Bjørn, Nord-Odal, 2133 Gardvik
Øhman Göte, Hallfora 5608, S-95190 Luleå, Sverige
Ørbog Ivar, 2264 Grinder
Østmo Knut og Trine, Viktor Baumannsv. 7, 7020 Trondheim

Foto: Grete Waltoft

En ny utstillings-sesong nærmer seg og det er en del småting som er verdt å merke seg i forbindelse med utstillingsteknikk.

På overstående bilde ser vi en av klubbens medlemmer, Harald Asle, i aksjon under Elverumsutstillingen 1988. Legg merke til den spesielle venstrehandsføringen og det fikserende blikk av dommeren. I en ellers jevn konkurransse er det de små detaljer som ofte er utslagsgivende. Og at Harald Asle behersker dette, er det ingen tvil om. Lørdag (på Elverum) viste han BIR blant finsk spetsene og søndag viste han beste unghund i samme rase.

FINNMARK OG FINSK SPETS - NOEN ORD FRA UIFLYTTA/INNFLYTTA SØRINGER MED SPETS

Av Even Knutsen

I Sodankyle mellom Rovaniemi og Ivalo i finsk lappland forsvant han.

Bikkja. En finsk spets. (Det var i de gode dager før rabiesutbruddet). Bikkjeglam i nabolaget ga en viss indikasjon på hvor han kunne være. Det var da vi oppdaget det. Når vi lette etter ham. Han var slett ikke så lett å finne.

Der! Der er 'n. Joda, finsk spets var det. Men ikke vår. Sånn gikk det. Fra hus til hus. Finsk spets over alt. Opp til 6-7 stykker i hundegården. Vakre og fine hunder. Og stygge hunder. Men jakthunder de fleste.

Hos ei søt, velduftende tispe fant vi han omsider. Motstridende ville han forlate sitt opprinnelsesland. Vi var på flyttefot mot nord.

Men i Karasjok har vi spetsens hjemland bare 15 km unna. Og naboen vår hadde spets (hadde: den endte sine dager hos dyrlege Rita forleden; mett av dage).

Ellers finnes det mange spetslike "finnehunder" i nærmiljøet her, og noen er nok reine spetser. Så vi føler oss slett ikke alleine og forlatt her oppe i nord.

Men som jakthunder brukes de ikke. Så, i de begrensede barskogene i Karasjok er jeg ganske alleine om å jakte med halsende fuglehund etter storfugl. Ja, ganske alleine om å jakte etter storfugl i det hele.

I Øst-Finnmark finner vi de største barskogområdene her nord. I Pasvik avvirkes det årlig 12-13.000 kubikkmeter tømmer. Her er det noen få (2?) som jakter med finsk spets. En finlender (bosatt i Norge) er ivrig spetsjeger som har hatt flere hunder. Høsten 1987 med middels fugletilgang felte han 18 tiurer (han feller visstnok ikke hunnfugl!). Er det noen søringer som slår den? Ikke det at det skal være noe konkurranseforhold eller noe mål i seg selv å felle mye eller mest fugl, men det bare viser at å ha finsk spets og flytte til Finnmark ikke er motstridende. Tvert imot!

Her finner vi skogtypene som kanskje finsk spets nettopp hører best hjemme i, og gjennom generasjoner er avlet for å jakte i !?

Men Finnmark er rypeland. Og en finsk spets elsker ryper. De er bare så umulige å få i veden. Men spetsen er trassig og sta. Gir aldri opp.

Og rypene flyr. Og flyr.

Så nå er det også en gordon setter i huset!

Hilsener fra Even og Rita, spetsvenner i nord!

Utdrag fra boka "Dus med din hund", av Eberhard Trumler.

MITT HUNDELIV

I en liten dalsenkning omgitt av skog og enger, ligger en vannmølle på 200 år gamle murer - eller rettere sagt det som ble igjen etter en stor brann. En bekk renner i en bue om stedet som også omfatter en sivbevokst dam, noen jorder og en sumpete skog med popler, alm og piletrær. Det er et lite stykke idyllisk landskap, fjernt fra storbyens larmende maskineri.

Arbeidsværelset mitt er i første etasje i møllen. På skrivebordet har jeg alltid en feltkikkert stående. Jeg kan se nesten alle hundene mine herfra. Når jeg har bedre tid stiger jeg en etasje høyere til-værs og setter meg på balkongen. Derfra har jeg bedre utsikt til mine løpebur.

I åresvis har jeg fra morgen til kveld vært omgitt av omkring tredve til femti hunder. Jeg oppdretter hunder.

Men saken er den; jeg kan slett ikke selge mine hunder - jeg kan ikke en gang gi dem bort! Hva er de så for hunder som man ikke en gang kan gi bort? Det er dingoer, de australske villhundene, som man nå og da får se i zoologiske hager. Dingoene er ikke egnet som familiehunder i vanlig forstand, til det lager de for mange vanskeligheter. Men det er ikke alt. Jeg har krysset disse dingoene med tamhunder, og videreavlet disse bastardene i flere generasjoner. Også ved dette oppstår hunder som man ikke kan anbefale noen som legger vekt på et velpleiet hjem.

Så har jeg sjakaler - altså heller ikke hunder i vanlig forstand. Videre lever det et elghundpar her. De har en fin stambok - hannen er valp ennå. De to schæferhundene må jeg ikke glemme! Vidunderlige hunder, men de har ikke stambok. Like bra, så kan jeg heller ikke selge noen schæferhund.

Derfor fortsetter jeg bare mitt hundeliv, og det er også nettopp det jeg vil. For alle disse hundene skal hjelpe meg å løse gåtene omkring husdyrenes opprinnelse og de atferdsendringene som intrådte i den forbindelse.

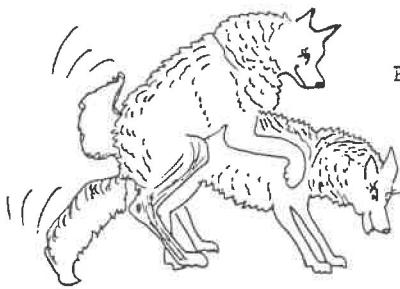
Jeg utfører planmessige avlsforsøk for å se hvordan villdyr er blitt til husdyr, og hvordan så mange ting har forandret seg ved dette; kroppsbrygning, fargetoninger, behåringen, men framfor alt også ATFERDEN som vi her skal legge stor vekt på.

Jeg vil vise hvordan man ikke kan utforske tamhundens atferd ved hjelp av grevlinghunder, terriere og schæferhunder. Men at man ved det kun kan avsløre bruddstykker av atferden idet så mye av denne er forandret på den ene eller andre måten og forskjellig fra individ til individ.

Konrad Lorentz, grunnleggeren av atferdsforskningen, gav oss denne nøkkelen i handa : Kun det ville dyr er utstyrt med det komplette uforandrede sett artsmessige atferdsformer. Husdyret har undergått så mange ugjennomskuelige og ofte meget kompliserte endringer i løpet av dets arvemessige forandring. Denne forvandlingen rommer så mange ukjente komponenter at det ikke lenger er mulig å finne en grunnleggende enhet i mangfoldigheten. Dette vil først være mulig når vi lærer atferden til de uberoede og opprinnelige urformer å kjenne.

i tillegg må vi finne ut av på hvilken måte den begivenhet som vi kaller domestisering - husdyrenes tilblivelse - har forandret den opprinnelige atferd. Jo mer vi vet om dette, desto bedre vil vi forstå hver enkelt av de i våre dage så forskjelligartede hunder.

(Fortsetter i neste nummer)

KONTAKT AVLSRÅDET DERSOM DU
PLANLEgger FAMILIEFORØKELSE!
HUSK - SENEST EN MÅNED FØR
VENTET LØPETID.
HILDEGUNN HARBOE, INDRE LIMA,
4330 ALGÅRD. TLF. 04 61 81 01.

Foto: Per Ulrich Kristiansen

En kan få vann i munnen av sånt prat.

GENERALFORSAMLINGEN
*****

Vi minner om generalforsamlingen lørdag 4. mars 1989 ved
Skaslien Gjestgiveri, Kirkenær kl. 14.00.

Det blir foredrag av Bernt Karlsson, redaktør i Jaktjournalen
og nestleder i SSF (Specialklubben för skällande fågelhundar) i
Sverige.

Middag kr. 150,- bestilles på postgirokonto 4 33 81 33 til
Eskil Lorentzen, 1890 Rakkestad.

Hytte eller rom bestilles til Skaslien Gjestgiveri tlf. 066-47224.

VELKOMMEN!!!
*****

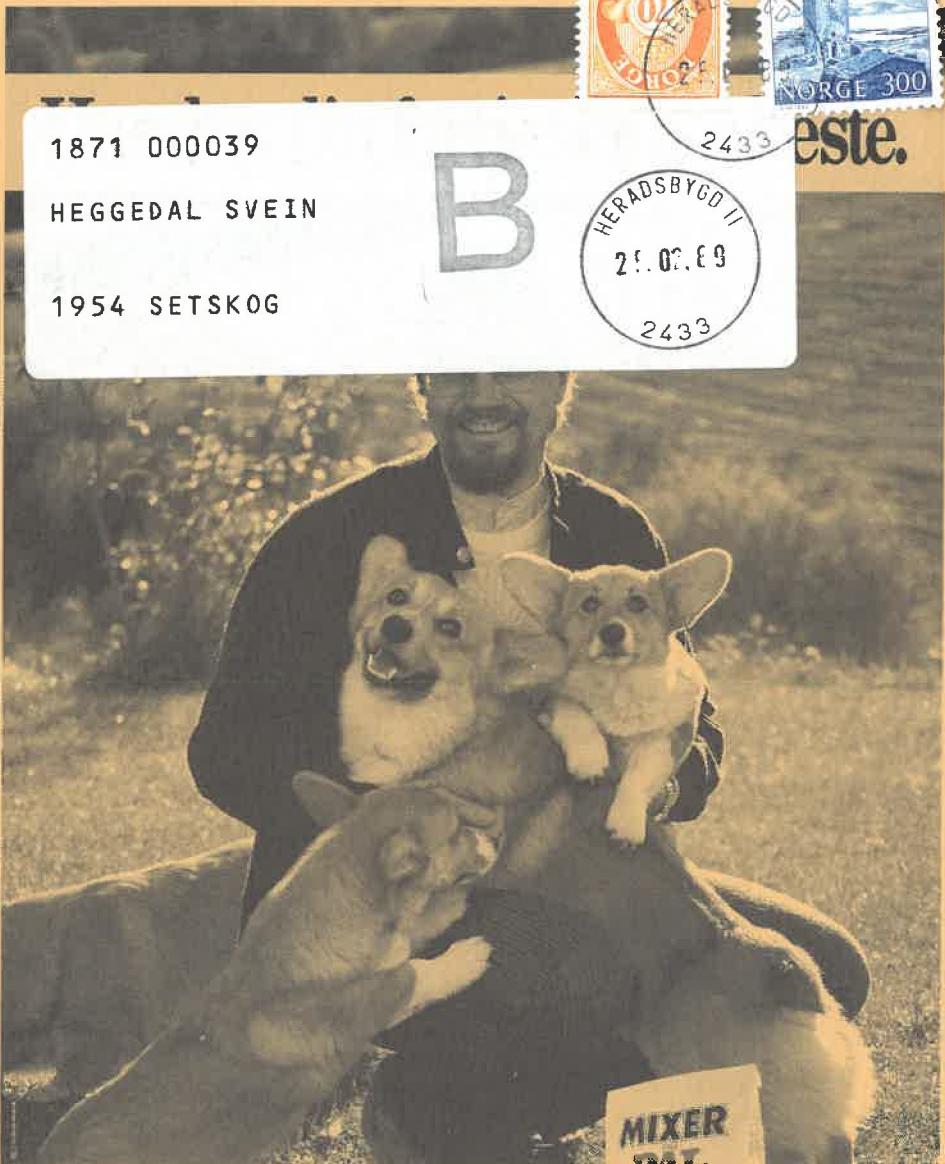
HUNDEUTSTILLING
*****

Jakthundutstilling arrangert av Kongsvinger JFF
mandag 15. mai 1989 (2. pinsedag).

Dommer: Arne Bergergård (Sverige)
Anmeldelsen sendes til: Håvard Aasvangen, Tyrivn. 1,
2200 Kongsvinger (Tlf. 066-15996) senest 15. april.
Anmeldelsesavgift kr. 180,- sendes på postgiro 5 40 26 15
til samme adresse.

Utstillingen er utendørs, på travbanen i Kongsvinger.

VELKOMMEN!
*****

1871 000039

HEGGEDAL SVEIN

1954 SETSKOG

B

2433

este.

HERADS BYGD II
25.02.89
2433

Pedigree
PAL

Anbefales av ledende oppdrettere.